

Bruxelles, den 4.10.2023
COM(2023) 566 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Forslag til en europæisk erklæring om cykling

DA

DA

1. Indledning og begrundelse

For Kommissionen har det høj prioritet, at menneskers velbefindende og den europæiske industri er centrale for den grønne omstilling. At cykle er en af de mest bæredygtige og sunde transportformer, og den dertil knyttede industri er i hastig udvikling og har gode forudsætninger for at støtte denne vigtige proces.

En forøgelse af andelen af transport på cykel hjælper med at reducere drivhusgasemissioner, luft- og støjforurening og trængsel. Desuden kan cykling forbedre vores fysiske og mentale velbefindende og social inklusion. Det er en vigtig katalysator for bæredygtig turisme og giver også håndgribelige fordele for den lokale økonomi gennem job af høj kvalitet i den grønne sektor, særlig i små og mellemstore virksomheder.

Kommissionen foreslår derfor at fastsætte en række principper med henblik på at frigøre cyklings fulde potentiale i EU.

Disse principper vil være en del af den **europæiske erklæring om cykling** (i det følgende benævnt "erklæringen"), som skal fungere som et strategisk kompas for relevante EU-politikker og nationale politikker for fremtiden.

Erklæringen, som indgår i bilaget til denne meddelelse, er fremsat af Kommissionen og skal undertegnes af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen som en fælles erklæring.

Erklæringen forventes at bidrage til at nå målene i den europæiske grønne pagt, strategien for bæredygtig og intelligent mobilitet og handlingsplanen for nulforurening. Desuden er den i tråd med princip nr. 20 i den europæiske søjle for sociale rettigheder om, at alle har ret til adgang til basale tjenester af høj kvalitet, herunder transport.

Med det aktuelle forslag imødekommes opfordringerne fra Europa-Parlamentet, navnlig dets beslutning om udvikling af en EU-strategi for cykling¹, og fra et flertal af medlemsstaterne². Erklæringen er i overensstemmelse med den nye EU-ramme for mobilitet i byer³.

2. Igangværende bestræbelser

For at bidrage til EU's stadig mere ambitiøse klimamæssige, miljømæssige, digitale, sundhedsmæssige og samfundsmæssige mål er EU som anført i den nye EU-ramme for mobilitet i byer nødt til at træffe mere beslutsomme foranstaltninger med hensyn til mobilitet i byerne for at bevæge sig fra den nuværende tilgang, der er baseret på trafikstrømme, til en tilgang, der er baseret på en mere bæredygtig transport af mennesker og varer⁴.

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0058_DA.html

² <https://www.benelux.int/fr/publication/european-cycling-declaration/>

³ COM(2021) 811.

⁴ Dette indebærer et stærkere grundlag for kollektiv/offentlig transport, bedre muligheder for aktiv mobilitet (f.eks. gang og cykling), effektiv nulemissionslogistik i byerne, effektive leverancer på den sidste kilometer og forbedret tilgængelighed. Selv om en sådan multimodalitet bør være retningsgivende for bytrafik, vil nulemissionsmobilitet

Trods de talrige fordele, der er forbundet med at cykle, er der dog stadig for få mennesker, der cykler i EU⁵, og der er meget store forskelle mellem medlemsstaterne, regionerne og byerne imellem. Dette skyldes navnlig utilstrækkelig infrastruktur og deraf følgende sikkerhedsmæssige betænkeligheder samt forskelle i kulturelle holdninger til cykling og manglende kendskab til emnet.

EU i almindelighed og Kommissionen i særdeleshed har allerede truffet adskillige foranstaltninger for at løse disse problemer og fremme cykling, f.eks. ved at:

- revidere EU's transportpolitikker: i strategien for bæredygtig og intelligent mobilitet⁶ og den nye EU-ramme for mobilitet i byer⁷ opfordres der til en øget udbredelse af cykling og andre bæredygtige transportformer
- tilskynde til cykling i EU's koncept angående planer for bæredygtig bytrafik, som indgår i Kommissionens henstilling (EU) 2023/550⁸ om nationale støtteprogrammer for planlægning af bæredygtig bytrafik
- fastsætte krav, som har til formål at integrere aktive transportformer bedre i multimodale passagerknudepunkter i byknudepunkter og at fastholde kontinuiteten i og tilgængeligheden af cykelstier med henblik på at fremme de aktive transportformer, der er omfattet af forslaget til en revideret forordning om det transeuropæiske transportnet (TEN-T)⁹
- fastsætte krav til indsamling af data om mobilitet i byknudepunkter og forelæggelse af disse for Kommissionen (dette indgår i forslaget til en revideret TEN-T-forordning)
- fastsætte krav om et minimumsantal af cykelparkeringspladser i forslaget til revisionen af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne¹⁰
- skabe incitament til at benytte cyklen ved at indføre et nyt emissionshandelssystem (ETS2)¹¹, med hvilket der sættes en pris på CO₂ i de brændstoffer, der anvendes i bygninger, vejtransport og andre sektorer, og stille væsentlige auktionsindtægter til rådighed for medlemsstaterne med henblik på at støtte den grønne omstilling, herunder i transportsektoren

samt opkoblet, automatiseret og delt mobilitet være et centralt element i omstillingen til en klimaneutral fremtid for byerne, der også vil give forstæderne og landområderne bæredygtige forbindelser til byerne. Det er nødvendigt med bedre forvaltning af transport og mobilitet ved hjælp af multimodale knudepunkter og digitale løsninger for at øge effektiviteten i hele systemet.

⁵ Ifølge Eurobarometer-undersøgelsen fra 2019 benytter ca. 9 % af EU's borgere (el)cykler eller (elektriske) løbehjul som deres primære transportmiddel. Kilde: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2226>.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad816b47-8451-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-da/format-PDF/source-250877856>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32023H0550>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0812>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0802>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32023L0959&qid=1688743056255>

- oprette Den Sociale Klimafond¹² med særlig finansiering til sårbare grupper, som er særlig påvirket af ETS2, for at fremskynde dekarboniseringen af bygninger og skabe incitament til udbredelsen af mobilitet og transport med lave eller ingen emissioner, herunder støtte til at købe og benytte cykler
- foreslå en omarbejdning af energibeskatningsdirektivet¹³ for at hjælpe med at håndtere de klima- og miljørelaterede udfordringer, der er forbundet med transport
- stille finansiering til rådighed til projekter, der vedrører cykling, gennem forskellige programmer, f.eks. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden, Connecting Europe-faciliteten, genopretnings- og resiliensfaciliteten¹⁴, InvestEU¹⁵ og Horisont Europa-programmet
- støtte forskning og innovation¹⁶ inden for teknologier og tjenester, der vedrører cykling, f.eks. elcykler, tilpassede eller særlige cykler og udstyr til personer med handicap, delecyckelordninger og intelligente cykelapps
- fremme cykling som sportsgren, rekreativ aktivitet og transportform, hvilket bidrager til en sund og aktiv livsstil i sammenhæng med #BeActive-kampagnen¹⁷, der kulminerer med en europæiske idrætsuge¹⁸, og gennem bevidstgørelseskampagner som f.eks. den europæiske miljøtrafikuge¹⁹ og det europæiske charter om trafiksikkerhed²⁰

¹²<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955&qid=1688742687499>

Den Sociale Klimafond, som finansieres med indtægterne fra det nuværende emissionshandelssystem og primært fra det nye emissionshandelssystem for bygninger, vejtransport og mindre industri (ETS2), forventes i perioden 2026-2032 at mobilisere 86,7 mia. EUR i støtte til sårbare husstande, sårbare transportbrugere og sårbare mikrovirksomheder med henblik på en retfærdig omstilling.

¹³ Forslag til Rådets direktiv om omstrukturering af EU-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (omarbejdning) (COM/2021/563 final).

¹⁴ På grundlag af de genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet vurderet og godkendt, skønner Kommissionen, at der med genopretnings- og resiliensplaner indtil videre er blevet tildelt 1,7 mia. EUR til foranstaltninger med tilknytning til cykelinfrastruktur. Disse er blevet foreslået af og er ved at blive gennemført i Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Grækenland, Italien, Letland, Rumænien, Slovakiet og Tjekkiet.

¹⁵ Nogle eksempler på InvestEU-operationer, som blandt investeringer støtter bæredygtig mobilitet:

- InvestEU-rammen for bæredygtig omstilling (Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling) til investeringer i delprojekter vedrørende bæredygtig mobilitet og mobilitet i byer.
- Rammeoperation nr. 14 for Sustainability Guarantee (Den Europæiske Investeringsfond) til investeringer i mobilitet med lave eller ingen emissioner. Dette er det første paneuropæiske garantiprodukt til støtte for små virksomheders og enkeltpersoners grønne omstilling.
- Finansieringsprogrammet for grønne udviklere (Den Europæiske Investeringsbank) til at give rammelån til projekter, der bidrager til målene i Parisaftalen (herunder grøn mobilitet).
- Rammeoperation nr. 8 SMEW RIDW Joint Equity Product – Climate & Environmental Solutions Sub-Product (Den Europæiske Investeringsfond) til støtte for forskning, udvikling, demonstration, opskalering og markedsføring af teknologier eller løsninger, som bidrager til den europæiske grønne pagt, herunder mobilitet og transport og bymæssig bebyggelse.
- Shift4Good-fond I (Den Europæiske Investeringsfond), som har fokus på intelligent og bæredygtig mobilitet og transport og cirkulær økonomi, som primært er rettet mod B2B-virksomheder. Fonden har dog mere fokus på store transportmidler fra biler til lufttransport og den maritime sektor.

¹⁶ Der findes talrige relevante projekter i EU's database over forsknings- og innovationsprojekter på transportområdet, TRIMIS (<https://trimis.ec.europa.eu/>)

¹⁷ <https://sport.ec.europa.eu/news/facts-and-figures-about-the-beactive-2022-campaign>

¹⁸ <https://sport.ec.europa.eu/initiatives/european-week-of-sport>

¹⁹ <https://mobilityweek.eu>

²⁰ <https://road-safety-charter.ec.europa.eu/>

- støtte peerlæring mellem medlemsstaterne om forbedring af sikkerhed for bløde trafikanter, navnlig cyklister, ved hjælp af Unionens udvekslingsprogram for trafiksikkerhed²¹
- fastsætte krav til særlige pladser til transport af cykler på nye og opgraderede tog²².

3. Den europæiske erklæring om cykling

For at frigøre cyklings potentiale, så cykling på effektiv vis kan bidrage til opfyldelsen af EU's mål for mobilitet, klima, miljø, sundhed og industrielle og sociale mål, bør brugen af cykler i EU øges væsentligt. Dette kræver, at myndighederne på lokalt, regionalt og nationalt plan og på EU-plan øger indsatsen yderligere, når det drejer sig om at fremme cykling og gøre det til en mere attraktiv og sikker mulighed for mennesker i alle aldre, uanset kondi, og for mennesker med fysiske begrænsninger.

På denne baggrund foreslår Kommissionen at fastsætte en række principper og dertil knyttede tilsagn. De får form af et udkast til erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Udkastet til erklæringen som anført i bilaget er tænkt som et forslag, der skal drøftes med Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på undertegnelse af alle tre institutioner.

Den foreslåede erklæring bygger på tidligere initiativer fra medlemsstaterne og Europa-Parlamentet, og i forbindelse med erklæringen er der trukket på bidrag indsamlet fra interessenter²³.

De **vigtigste principper** i erklæringen har fokus på følgende emner:

1. Udvikling og styrkelse af cykelpolitikker
2. Tilskyndelse til inklusiv, prismæssigt overkommelig og sund mobilitet
3. Etablering af mere og bedre cykelinfrastruktur
4. Øgede investeringer og skabelse af gunstige cykelvilkår
5. Forbedring af færdselssikkerhed eller -sikring
6. Støtte til job af høj kvalitet i den grønne sektor og udvikling af en europæiske cykelindustri i verdensklasse
7. Støtte til multimodalitet og cykelturisme
8. Forbedring af indsamlingen af data om cykling.

²¹ <https://etsc.eu/projects/eu-road-safety-exchange/>

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/782 om jernbanepassagerers rettigheder og forpligtelser (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0782&from=CS>), ovenstående bestemmelser finder anvendelse fra den 7. juni 2025

²³ Feedback modtaget på et særligt møde i undergruppen for aktiv mobilitet, der hører under Kommissionens ekspertgruppe om mobilitet i byer, den 3. juli 2023 og under en høring om den nye EU-ramme for mobilitet i byer (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12916-Sustainable-transport-new-urban-mobility-framework_da).

4. Det videre forløb

Med dette udkast til erklæring fremlægger Kommissionen både en referenceramme og retningslinjer for, hvordan cykling kan fremmes i EU, og hvordan dertil knyttede job af høj kvalitet og industrien kan støttes.

Kommissionen vil fremme kommunikation med og inddragelse af medlemsstaterne og alle relevante parter for at sikre, at der er bevidsthed om og fælles tilslutning til de principper, der er nedfældet i denne erklæring.